

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. gegužės 10 d.
(OR. en)

8135/21

COAFR 104
RELEX 351
CFSP/PESC 411
CSDP/PSDC 230
ACP 29
DEVGEN 80
COHAFA 39
COHOM 79
MIGR 78
CLIMA 92
COVID-19 185

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Delegacijoms
Dalykas:	Somalia pusiasalis. Geostrateginis ES prioritetas – Tarybos išvados (2021 m. gegužės 10 d.)

Delegacijoms pridedamos Tarybos išvados dėl Somalia pusiasalio – Geostrateginio ES prioriteto, patvirtintos 2021 m. gegužės 10 d. įvykusiame 3792-ame Tarybos posėdyje.

Somalia pusiasalis. Geostrateginis ES prioritetas

Tarybos išvados

1. Somalia pusiasalis yra strategiškai svarbus regionas, su kuriuo Europa palaiko ilgalaikius politinius ir ekonominius ryšius. ES yra visapusiškai įsipareigojusi stiprinti savo strateginius santykius ir partnerystę su Somalia pusiasalio regionu ir jo šalimis, siekdama remti taiką ir saugumą, demokratiją, žmogaus teises, teisinę valstybę, lyčių lygybę, darnų vystymąsi, ekonomikos augimą, klimato srities veiksmus ir regioninį bendradarbiavimą. ES ir Somalia pusiasalio žmonių tarpusavio ryšiai yra tvirti, be kita ko, dėl didelių ir aktyvių diasporų.
2. Taryba rengiasi nustatyti naują ES strategiją, grindžiamą 2011 m. Somalia pusiasaliui skirta strategine programa¹, laikydamosi bendro ES požiūrio į Afriką², kad šiems santykiams būtų suteiktas naujas postūmis ir būtų išsaugoti ES politiniai, saugumo ir ekonominiai interesai. Šia strategija siekiama stiprinti ES partnerystę su Somalia pusiasalio šalimis ir didinti ES veiksmingumą ir matomumą vis konkurencingesnėje aplinkoje. Ji apima aštuonias pusiasalio šalis³ ir regionines organizacijas platesnių kaimyninių teritorijų, įskaitant Raudonosios jūros ir vakarinės Indijos vandenyno dalies regionus, kontekste.
3. Pastarąjį dešimtmetį Somalia pusiasalio regione įvyko svarbių pokyčių ir vis labiau keičiasi jo regioninė dinamika. Istoriniai taikos susitarimai ir perėjimas prie demokratijos suteikė vilčių ir galimybių. Tačiau konfliktai, kuriuos dažnai skatina etninė įtampa, konkurencija dėl galios ir gamtos išteklių, smurtinis ekstremizmas, tarptautinio lygmens konkurencija dėl įtakos ir smurtinių konfliktų istorija didina Somalia pusiasalio nestabilumą ir susiskaidymą tuo metu, kai silpnėja daugiašalis bendradarbiavimas. Siekiant remti regioninį stabilumą ir perėjimą prie demokratijos, kurių gyventojai teisėtai siekia, turi būti sprendžiamos dabartinės ir tarpusavyje susijusios krizės.

¹ 2011 m. lapkričio 14 d. [Tarybos išvados dėl Somalia pusiasalio](#), vėliau atnaujintos 2015 m. spalio 26 d. Tarybos išvadomis dėl [2015–2020 m. Somalia pusiasaliui skirto ES regioninio veiksmų plano](#).

² [Afrika. Tarybos išvados](#), 2020 m. birželio 30 d.

³ Džibutis, Eritrėja, Etiopija, Kenija, Uganda, Somalis, Pietų Sudanas, Sudanas

4. Demografiniai pokyčiai, urbanizacija, skaitmenizacija ir naujų rinkų atsiradimas suteikia didelių galimybių. Tačiau regioną veikia itin sunkūs klimato kaitos padariniai ir dažnesnės gaivalinės nelaimės. Siekiant spręsti nemažėjančio skurdo, socialinės ir ekonominės nelygybės, sudėtingos prieigos prie pagrindinių paslaugų ir deramo darbo galimybių stokos problemas, kurias dar labiau pablogino COVID-19 pandemija, reikia įveikti valdymo iššūkius. Šiame regione yra daugiausia šalies viduje perkeltų asmenų ir pabėgėlių Afrikoje. Žmogaus teisių ir tarptautinės humanitarinės teisės (THT) pažeidimai tebesitęsia, o humanitarinės problemos auga eksponentiškai. Jis taip pat tebėra didelių migracijos srautų, įskaitant neteisėtą migraciją, į kitas platesnio regiono šalis ir į ES kilmės, tranzito ir paskirties regionas.
5. Neskaitant tvirtų politinių, ekonominių ir prekybos santykių, ES yra svarbi, ilgalaikė ir patikima partnerė taikos, darnaus vystymosi ir humanitarinės pagalbos srityse. ES ketina sustiprinti savo poziciją, sutelkdama visą savo politikos sričių ir priemonių spektrą savo strateginiams prioritetams Somalio pusiasalyje remti.

Pagrindiniai principai

6. Siekiant užtikrinti konkretų, darnų ir ilgalaikį regiono vystymąsi būtina regionų, nacionalinių ir vietos valdžios institucijų atsakomybė ir įsipareigojimas. Siekdama padidinti savo dalyvavimo poveikį, ypač taikos, saugumo ir valdymo srityse, ES taikys **partnerystę ir tarpusavio atskaitomybę** grindžiamą požiūrį. Per nuoširdų, atvirą ir sustiprintą politinį dialogą bus aiškiai apibrėžtas bendras kiekvieno partnerio atsakomybės supratimas, taip pat bendri prioritetai ir konkretūs išmatuojami tikslai.

7. ES strategija Somalio pusiasalyje grindžiama nuolatinio **žmogaus teisių**, lyčių lygybės, demokratijos, teisinės valstybės, humanitarinių principų ir THT propagavimu ir paisymu – tai ir toliau bus visų ES veiksmų pagrindas. ES visų pirma laikysis savo tvirto įsipareigojimo skatinti visas moteris ir mergaites visapusiškai naudotis žmogaus teisėmis ir užtikrinti šią galimybę. Ji toliau sieks užkirsti kelią seksualiniam smurtui ir smurtui dėl lyties ir su juo kovoti. ES dės daugiau pastangų siekdama užtikrinti, kad būtų visapusiškai gerbiamos vaikų teisės. Ji taip pat stiprins bendradarbiavimą su žmogaus teisių gynėjais ir pilietinės visuomenės organizacijomis. ES toliau propaguos saviraiškos laisvę. Ji toliau sieks mirties bausmės panaikinimo.
8. ES ypatingą dėmesį skirs **įtraukumui**. Pilietinė visuomenė, moterys ir jaunimas yra svarbūs pokyčius skatinantys veiksniai ir turi būti įtraukti į taikos ir valstybės kūrimo pastangas. ES toliau tvirtai propaguos aktyvesnį jų dalyvavimą politinėje erdvėje ir remis jų socialinį ir ekonominį įgalėjimą. ES taip pat toliau kovos su diskriminacija ir skatins pažeidžiamoje padėtyje esančių asmenų ir marginalizuotų bendruomenių įtrauktį į visuomenę.
9. ES toliau stiprins savo **integruotą požiūrį** į konfliktus ir krizes ir stiprins humanitarinės pagalbos, vystomojo bendradarbiavimo ir taikos ryšį „triguba sąsaja“. ES taip pat yra įsipareigojusi didinti savo politikos ir veiklos nuoseklumą, suderinamumą ir tęstinumą. Tai apims veiksmus, kuriais siekiama užtikrinti, kad privačiojo sektoriaus dalyvavimas atitiktų verslo ir žmogaus teisių principus⁴. Pagal šį požiūrį taip pat daug dėmesio bus skiriama regioninio koordinavimo veiksmingumo didinimui ir **regioninei integracijai** kaip visa apimančiam ES politiniam tikslui.

Bendras požiūris į demokratiją ir regiono taiką bei saugumą

10. Atitinkamos regiono šalių vyriausybės yra atskaitingos savo gyventojams ir joms tenka pagrindinė atsakomybė patenkinti savo žmonių lūkesčius. ES toliau laikysis įsipareigojimo remti **perėjimą prie demokratijos, teisinę valstybę ir valstybės kūrimą** bei skatinti atvirą politinę erdvę.

⁴ [JT verslo ir žmogaus teisių pagrindiniai principai](#)

11. Demokratinis ir skaidrus valdymas yra būtinas **siekiant sustiprinti visuomenės sutartį** tarp valstybės ir jos piliečių, taip pat tarp centrų ir periferijų. ES yra pasirengusi remti tokias pastangas, įskaitant galimus novatoriškus metodus, pavyzdžiui, e. valdymą.
12. Korupcija yra didelė kliūtis valdymui, ekonomikos augimui ir socialinei lygybei. ES daugiau dėmesio skirs **kovai su korupcija** ir valstybės užgrobimu, taip pat neteisėtai įgytų lėšų nutekėjimui, kovai su nebaudžiamumu, atskaitomybės skatinimui, skaidrumui ir tarptautinių finansinių standartų laikymuisi.
13. ES stiprins savo paramą **taikai ir saugumui**. Nepaisant teigiamų politinių pokyčių, pažeidžiamumas ir nesaugumas išlieka ir sukelia destabilizuojantį poveikį visam regionui. Įtampa regiono šalyse ir tarp jų kelia vis didesnę susirūpinimą ir rodo, kad būtinas veiksmingas daugiašalis požiūris į kolektyvinį saugumą, dialogą ir pasitikėjimo stiprinimą. ES toliau bendradarbiaus su Afrikos Sąjunga (AS) ir Tarpvyriausybine vystymosi institucija (IGAD). ES yra pasirengusi bendradarbiauti su IGAD vadovais, kad padėtų jiems toliau stiprinti IGAD pajėgumus ir padaryti ją veiksmingesne daugiašale įstaiga, skatinančia regiono šalių tarpusavio pasitikėjimą.
14. Nors regionas turi pats atsakyti už savo taiką ir saugumą, ES kartu su tarptautiniais partneriais toliau remis, be kita ko, pasitelkdama BSGP misijas ir operacijas, **regioninių saugumo pajėgumų**, pavyzdžiui, Afrikos taikos paramos operacijų ir kitų saugumo priemonių, kuriomis reaguojama į visas grėsmes saugumui, be kita ko, jūroje, kūrimą.
15. ES toliau remis **jūrų saugumą** ir naudos jūrų diplomatiją kaip priemonę regionų subjektų bendradarbiavimui ir sinergijai skatinti. Šiuo atžvilgiu buvo peržiūrėti ir dar labiau išplėsti EUNAVFOR – Somalia operacijos ATALANTA – itin svarbios regiono jūrų veikėjos – įgaliojimai siekiant remti ES veiksmus pietinėje Raudonosios jūros dalyje ir vakarinėje Indijos vandenyno dalyje. Nors pagrindinė šios operacijos užduotis tebėra atgrasyti nuo piratavimo, užkirsti jam kelią ir jį sustabdyti, ji taip pat padės kovoti su kitais nusikaltimais ir neteisėta veikla jūroje.
16. ES taip pat toliau remis **kovą su** regione ir iš jo veikiančiomis **teroristinėmis grupuotėmis**, pavyzdžiui, „al-Shabaab“ ir „Da’esh“, ir kitais smurtą naudojančiais nevalstybiniais subjektais. Tai apims kovos su smurtiniu ekstremizmu ir radikalizacijos prevencijos priemones.

17. Regiono šalys dalyvauja tarptautinio lygmens konfliktuose, o sausumos ir jūros sienos yra ginčytinos ir išlieka pažeidžiamumo priežastimi. Bendruomenių tarpusavio konfliktai taip pat toliau kelia nestabilumą. ES remia ir propaguos mechanizmus, ypač priklausančius Afrikai, skirtus toliau veiksmingai **užkirsti kelią ginčams, juos deeskaluoti ir taikiai spręsti bei susitaikyti**, skatindama dialogą ir tarpininkavimą, taip pat didindama pajėgumus analizuoti ir stebėti kylančius konfliktus, be kita ko, dėl sienų, užkirsti jiems kelią, juos švelninti ir spręsti. Šiomis aplinkybėmis labai svarbu atsižvelgti į tai, kad būtų išsaugotas Somalio pusiasalio šalių vieningumas ir teritorinio vientisumo principas.
18. ES pakartoja remianti Jungtinių Tautų (JT) darbotvarkės dėl **moterų, taikos ir saugumo**⁵ siekiant užtikrinti visapusišką bei prasmingą moterų ir mergaičių dalyvavimą lygiomis teisėmis taikos ir saugumo klausimais, laikantis ES veiksmų plano⁶, ir darbotvarkių dėl jaunimo, taikos ir saugumo⁷ ir dėl civilių gyventojų apsaugos⁸, taip pat atsakomybės užtikrinti apsaugą principo⁹ propagavimą ir įgyvendinimą.
19. ES toliau skatins įgyvendinti Darbotvarkę dėl **vaikų ir ginkluotųjų konfliktų** pagal ES gaires dėl vaikų ir ginkluotųjų konfliktų, taip pat JT Saugumo Tarybos rezoliuciją 1612 bei susijusias rezoliucijas dėl vaikų ir ginkluotųjų konfliktų.

Daugiašališkumo ir taisyklėmis grindžiamos tarptautinės tvarkos propagavimas

20. ES toliau gins ir **propaguos daugiašališkumą ir taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką**, kurios pagrindas – JT. Ji toliau glaudžiai bendradarbiaus su Afrikos ir tarptautiniais partneriais, siekdama prisidėti prie bendro požiūrio ir bendro atsako į stabilizavimą ir vystymąsi, visų pirma su AS, IGAD, JT, tarptautinėmis finansų įstaigomis (TFI) ir kitais svarbiais dvišaliais ir regioniniais subjektais. ES taip pat sieks stiprinti bendradarbiavimą su Somalio pusiasalio šalimis ir organizacijomis daugiašaliuose forumuose abipusio intereso klausimais.

⁵ [JT ST rezoliucija 1325 \(2000\)](#) ir vėlesnės rezoliucijos dėl moterų, taikos ir saugumo

⁶ [2019–2024 m. ES veiksmų planas dėl moterų, taikos ir saugumo](#)

⁷ [JT ST rezoliucija 2250 \(2015\)](#) ir vėlesnės rezoliucijos dėl jaunimo, taikos ir saugumo

⁸ [JT ST rezoliucija 1265 \(1999\)](#) and [JT ST rezoliucija 1894 \(2009\)](#) dėl civilių gyventojų apsaugos ginkluotųjų konfliktų metu

⁹ [JT principas „atsakomybė užtikrinti apsaugą“](#)

21. Siekdama kovoti su **tarpvialstybine nusikalstama veikla**, ES sustiprins regionines kovos su visų formų neteisėta prekyba ir neteisėtais finansiniais srautais pastangas. ES dės ypač daug pastangų siekdama išardyti regione ir iš jo veikiančių teroristinių grupuočių finansavimo tinklus. Šiomis pastangomis turėtų būti siekiama išardyti esamus terorizmo ir tarptautinio organizuoto nusikalstamumo ryšius.
22. ES palankiai vertina ilgalaikį regiono, kuriame priglauta daugiausia pabėgėlių ir šalies viduje persikėlusių asmenų Afrikoje, solidarumą ir kilnumą. ES ir toliau imsis vadovaujamo vaidmens teikdama principais grindžiamą **humanitarinę pagalbą** labiausiai pažeidžiamiesiems žmonėms, nukentėjusiems nuo žmogaus sukeltų ar gaivalinių nelaimių. ES įsipareigoja skatinti bendrą humanitarinės veiklos išteklių bazės didinimą tiek ES viduje, tiek platesniu mastu, kad būtų patenkinti didėjančios poreikiai. Be to, pirmenybė ir toliau bus teikiama tarptautinės humanitarinės teisės (THT), tarptautinės pabėgėlių teisės laikymosi skatinimui ir humanitarinės erdvės išsaugojimui.
23. **Klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimas** jau yra padarę didelį poveikį regione, be kita ko, kaip riziką didinantys veiksniai, stiprindami jau esamas silpnąsias vietas, gilinantys konfliktus, lemiantys daugiau persikėlimo atvejų ir didinantys konkurenciją dėl ribotų gamtos išteklių, ypač žemės ir vandens. ES prisidės sprendžiant didėjančio klimato kaitos poveikio taikai ir saugumui klausimus. ES taip pat stiprins bendradarbiavimą visais lygmenimis, visų pirma remdama plataus užmojo nacionaliniu lygmeniu nustatytus įpareigojančius veiksmus, kad būtų kovojama su klimato kaita ir aplinkos būklės blogėjimu, skatinamas poveikio klimatui neutralumas ir biologinės įvairovės apsauga. ES akcentuos šio perėjimo teikiamas galimybes investicijų, darbo vietų kūrimo ir ekonominės plėtros srityse.
24. Siekdama sumažinti pažeidžiamumą, išlaikyti vystymosi teikiamą naudą ir visapusiškai šalinti pagrindines nestabilumo ir konfliktų priežastis, ES toliau bendradarbiaus nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, be kita ko, su privačiuoju sektoriumi, taip didindama **atsparumą**. Itin svarbu remti klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie jos pajėgumus, parengti nelaimių rizikos mažinimo strategijas, gerinti pasirengimą nelaimėms, stiprinti žaliosios ir mėlynosios ekonomikos pajėgumus, skatinti tvarias jungtis, stiprinti klimato kaitos atžvilgiu pažangų žemės ūkį ir įtraukias bei tvarias žemės ūkio verslo vertės grandines – tai sritys, kuriose ES gali pasiūlyti unikalių ekspertinių žinių.

25. Laikydamosi bendro Valetos veiksmų plano ir Chartumo proceso, ES, vykdydama dialogus ir palaikydama abipusiškai naudingas partnerystes nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, sieks laikytis specialiai pritaikyto, subalansuoto, nuoseklaus ir visapusiško visus maršrutus apimančio požiūrio į **migraciją**. ES remis regioninius ir nacionalinius pajėgumus, skirtus veiksmingam migracijos valdymui ir neteisėtos migracijos, neteisėto žmonių gabenimo ir prekybos žmonėmis, priverstinio perkėlimo ir jų pagrindinių priežasčių klausimų sprendimui, taip pat naudojimuisi migracijos teikiama nauda vystymuisi Afrikos žemyne ir regione. Ir toliau bus svarbu kartu su partneriais regione dirbti readmisijos, grąžinimo, reintegracijos ir teisėtos migracijos srityse, atsižvelgiant į ES ir valstybių narių kompetenciją. ES toliau laikysis įsipareigojimo užtikrinti tarptautinę apsaugą, apsaugoti migrantų žmogaus teises ir remti priimančiąsias ir tranzito šalių bendruomenes. Bus skatinamas bendradarbiavimas su kitais paskirties regionais, įskaitant Persijos įlankos šalis.

Didesnis įsipareigojimas siekti socialinio ir žmogiškojo vystymosi

26. COVID-19 pandemija parodė, kaip vietiniai ligos protrūkiai gali tapti pasauline grėsme žmonių sveikatai ir ekonominiam stabilumui. ES yra įsipareigojusi stiprinti sveikatos sistemas, stiprinti partnerių pasirengimą ir reagavimo pajėgumus ir remti struktūrines **sveikatos sektoriaus** reformas. Remdamosi Europos komandos principu, ES ir jos valstybės narės atliko vadovaujamą vaidmenį kuriant priemonę COVAX; jos taip pat yra pagrindinės paramos jai teikėjos. ES toliau sieks užtikrinti, kad visi galėtų laiku, sąžiningai ir užtikrinant lygias teises visame pasaulyje už prieinamą kainą gauti saugių ir veiksmingų vakcinų, ir remis skiepijimo kampanijų įgyvendinimą, kartu ištyrė galimybes didinti vietos gamybos pajėgumus.
27. **Socialinis ir žmogiškasis vystymasis** yra labai svarbūs aspektai tvariam ir įtraukiam vystymuisi. Investicijos į švietimą, techninį ir profesinį mokymą ir toliau bus vienas iš prioritetų Somalio pusiasalyje, siekiant suteikti jaunimui įgūdžių, kurių reikia jų įgalėjimui ir integracijai į darbo rinką užtikrinti. Išsilavinęs ir kvalifikuotas jaunimas bus viena iš pagrindinių darnaus vystymosi varomųjų jėgų. ES toliau remis vyriausybių pastangas didinti vienodas galimybes gauti kokybišką išsilavinimą ir mokymą.

28. Šiame kontekste ES tebėra įsipareigojusi propaguoti, ginti ir užtikrinti visas žmogaus teises ir visapusiškai bei veiksmingai įgyvendinti Pekino veiksmų platformą bei Tarptautinės konferencijos gyventojų ir vystymosi klausimais (ICPD) veiksmų programą, taip pat jų peržiūros konferencijų rezultatus, ir tebėra įsipareigojusi užtikrinti **lytinę ir reprodukcinę sveikatą bei teises**. Atsižvelgdama į tai, ES dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą propaguoti, ginti ir užtikrinti kiekvieno asmens teisę be diskriminacijos, prievartos ir smurto visiškai kontroliuoti ir laisvai bei atsakingai spręsti klausimus, susijusius su savo seksualumu ir lytine bei reprodukine sveikata. ES taip pat pabrėžia, kad reikia užtikrinti galimybę visiems turėti prieigą prie kokybiškos ir prieinamos išsamios informacijos bei švietimo apie lytinę ir reprodukcinę sveikatą, įskaitant visapusišką lytinį švietimą, ir naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis.

Socioekonominio atsigavimo, prekybos ir regioninės integracijos skatinimas

29. COVID-19 padarė itin didelį poveikį jau ir taip silpnoms socioekonominėms struktūroms. Todėl ES toliau skirs ypač daug dėmesio **ekonominiam ir socialiniam atsigavimui**, atsižvelgdama į raginimą atkurti geresnį ir žalesnį pasaulį, siekiant įgyvendinti Darbotvarkę iki 2030 m. ES toliau rems tausų gamtos išteklių naudojimą ir valdymą, žaliąsias technologijas, vietos vertės grandinių plėtojimą, visuotinę prieigą prie saugios, patikimos, tvarios ir įperkamos energijos.
30. Somalio pusiasalio regionas yra didelė ir dinamiška rinka, turinti didelį potencialą. ES toliau rems **verslumą**, mažųjų ir vidutinių įmonių plėtrą, mikrokreditų teikimą ir verslo tinklus, skaitmeninimą ir prekybos lengvinimą. Siekiant skatinti investicijas ir kurti deramas darbo vietas, taip pat labai svarbu užtikrinti atviresnes ir konkurencingesnes vienodas sąlygas visoms įmonėms. ES taip pat propaguos privačiųjų bendrovių socialinę apsaugą ir socialinę atsakomybę, taip pat žmogaus teises darbo pasaulyje.

31. ES toliau **skatins regioninę ekonominę integraciją ir bendradarbiavimą**, be kita ko, koordinuodama tarptautines skolų mažinimo pastangas atitinkamose daugiašalėse sistemose, remdama regiono šalis, siekiančias tapti Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) narėmis, ir Afrikos žemyninės laisvosios prekybos erdvės (AfCFTA) įgyvendinimą. ES toliau bendradarbiaus su Rytų Afrikos bendrija (EAC) ir IGAD, kad paskatintų ekonominį bendradarbiavimą. Tai suteiks daugiau galimybių užsienio investicijoms ir privačiojo sektoriaus plėtrai, be kita ko, iš ES, ir per regiono diasporą. Atsižvelgiant į tai, ES ieškos būdų stiprinti bendradarbiavimą prekybos ir investicijų srityje, be kita ko, įgyvendindama ekonominės partnerystės susitarimą (EPS) ir suteikdama EAC narėms galimybę įgyvendinti EPS remiantis kintamosios geometrijos principu.
32. ES labai vertina **žmonių tarpusavio ryšius**. Ji toliau plėtos mainų programas, pavyzdžiui, švietimo ir mokslo partnerystes ir stipendijas, ir sudarys sąlygas diasporoms ES šalyse prisidėti prie regiono vystymosi. Be to, ES stiprins kultūrinį bendradarbiavimą, visų pirma kultūros ir kultūros paveldo kaip taiką ir vystymąsi įgalinančio veiksnio vaidmenį.

Regioninio suderinimo ir veiksmingumo stiprinimas atsižvelgiant į šalis

33. Atsižvelgdama į šios strategijos (ji bus pritaikyta prie konkrečių nacionalinių ir vietos aplinkybių) pagrindinius principus ir prioritetus, ES stiprins partnerystę su atitinkamomis regiono šalimis, atsižvelgdama į jų įvairovę ir raidą vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu.
34. Kalbant apie **Keniją**, ES pirmenybę teiks strategiškesniems santykiams, visų pirma taikos ir saugumo, demokratijos, prekybos ir investicijų, klimato kaitos, valdymo ir žmogaus teisių srityse. Kenija turi didelį stabilumo regione stiprinimo ir konstruktyvaus vaidmens taikos ir saugumo srityje potencialą. ES remis aktyvesnį diplomatinį ir daugiašalį Kenijos dalyvavimą pasauliniuose ir regioniniuose forumuose. Tvirta partnerystė su kaimyninėmis šalimis yra labai svarbi regiono stabilumui užtikrinti.

35. ES toliau remis pereinamąjį laikotarpį Etiopijoje ir Sudane, kurių sėkmė yra labai svarbi regiono stabilumui. **Etiopija** yra strateginė ES partnerė ir svarbi regioninė ir daugiašalė veikėja. ES remia demokratinių ir ekonominių reformų įgyvendinimą, taip pat susitaikymo pastangas, kurios bus grindžiamos įtraukiu ir skaidriu dialogu. Konfliktas Tigrajuje ir didėjantis etninis smurtas šalyje kelia didelį susirūpinimą ir turi neigiamų pasekmių regionui¹⁰. **Sudano** pereinamasis procesas, kurį nuo pat pradžių remia ES, yra teigiamas pavyzdys Somalio pusiasaliui ir Afrikai. ES skatins civilių vadovaujamą pereinamojo laikotarpio vyriausybę ir jai padės įgyvendinti politines ir ekonomines reformas, įgyvendinti Džubos taikos susitarimą ir vėlesnius susitarimus, taip pat atlikti konstruktyvų vaidmenį remiant stabilumą regione. Pereinamojo laikotarpio teisingumo ir atskaitomybės stiprinimas ir skolos sumažinimas bus ypač svarbūs tęsiant pereinamąjį laikotarpį.
36. ES toliau remis itin svarbius taikos ir valstybės kūrimo procesus. Remdamasi visapusišku požiūriu ir svarbiomis investicijomis į Somalio taikos ir valstybės kūrimą, įskaitant saugumą pasitelkiant AMISOM ir jos BSGP misijas, ES tebėra pasiryžusi toliau remti **Somalio** reformų ir susitaikymo darbotvarkę, o federaliniai ir regioniniai vadovai turi bendru sutarimu ir įtraukiai dėti daug daugiau pastangų. Siekdama pasidalyti finansinę naštą, atsižvelgdama į tarptautinės saugumo veiklos šalyje pertvarkymą ir visišką Somalio atsakomybės perėmimą pagal JT ST rezoliuciją 2568¹¹, ES toliau remis JT ir AS stabilizavimo pastangas. ES toliau remis greitą ir visapusišką taikos susitarimo **Pietų Sudane** įgyvendinimą ir ragins IGAD ir AS aktyviau dalyvauti šiame procese. Kova su korupcija ir neteisėtais finansiniais srautais ir toliau bus svarbūs prioritetai šioje srityje.

¹⁰ [Etiopija. Tarybos išvados](#), 2021 m. kovo 11 d.

¹¹ [JT ST rezoliucija 2568](#) (2021)

37. ES remia teigiamą **Džibučio** indėlį į taiką, saugumą ir regioninį bendradarbiavimą Somalio pusiasalio regione, be kita ko, Raudonojoje jūroje, pavyzdžiui, įrengdama operacijos ATALANTA logistikos centrą ir užtikrindama ES valstybių narių karinių pajėgų buvimą. ES toliau bendradarbiaus su Džibučiu skatinant integracinį augimą ir atveriant demokratinę erdvę. ES taip pat palankiai vertina svarbų **Ugandos** indėlį siekiant taikos ir saugumo pusiasalio ir Didžiųjų ežerų regionuose. ES toliau skatins įtraukų vystymąsi ir demokratinę valdymą, visų pirma siekdama spręsti mažėjančios demokratinės ir civilinės erdvės bei didėjančios įtampos problemą.
38. ES toliau bendradarbiaus su **Eritrėja** ir primygtinai reikalaus konstruktyvios darbotvarkės regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis, įskaitant pagarbą teisinei valstybei, demokratinėms vertybėms, žmogaus teisėms, darbo teisei ir THT tiek Eritrėjoje, tiek už jos ribų.

Platesnis regioninis požiūris, apimantis kintančią regioninę tvarką

39. Apskritai **Raudonosios jūros regionas** išlieka itin svarbus ES dėl jo svarbos Afrikos pusiasalio stabilumui, taip pat dėl to, kad jis yra prekybos ir susisiekimo arterija. Stabilumas ir laivybos laisvė turi būti išsaugoti ir jie yra bendro intereso aspektas su šiuo regionu. ES remia bendradarbiavimą, dialogą ir taikų ginčų sprendimą aplink Raudonąją jūrą ir siūlys privilegijuotus santykius su regioninėmis iniciatyvomis, pavyzdžiui, Arabų ir Afrikos valstybių taryba Raudonosios jūros ir Adeno įlankos klausimais bei IGAD darbo grupė Raudonosios jūros klausimais, kartu propaguodama įtraukesnes formas. ES nagrinės sinergijos galimybes – sausumoje, ore ir jūroje – taikos ir saugumo, klimato kaitos, biologinės įvairovės, aplinkos, transporto ir logistikos, darnaus ekonominio ir socialinio vystymosi, migracijos ir integruoto požiūrio į Raudonosios jūros / Somalio pusiasalio regioną srityse.

40. **Nilas** yra itin svarbus šiam regionui. Derybomis išsprendus ginčą dėl Didžiosios Etiopijos Renesanso užtvankos, būtų itin daug prisidėta prie regiono stabilumo ir darnaus vystymosi trijose susijusiose šalyse, t. y. Etiopijoje, Sudane ir Egipte, atveriant duris regioninei integracijai ir užsienio investicijoms. ES toliau remis Afrikos dalyvavimą ir šalių tarpusavio dialogą bei bendradarbiavimą, kuriuo didinamas pasitikėjimas ir siekiama susitarimo dėl taikaus, tvaraus ir veiksmingo Nilo išteklių naudojimo. ES aktyviau vykdys diplomatiją vandens srityje visame Nilo baseine skatindama tarpvalstybinį bendradarbiavimą vandens srityje ir integruotą vandens išteklių valdymą.
41. Plėtodama dabartinį ES dalyvavimą Raudonosios jūros regione, vadovaudamasi Tarybos išvadomis dėl ES strategijos dėl Indijos ir Ramiojo vandenynų regiono¹² ir atsižvelgdama į pokyčius Rytų Afrikos pakrantės regione, visų pirma šiaurinėje Mozambiko dalyje, ES toliau stiprins savo integruotą požiūrį į gretimus **vakarų Indijos vandenyno** vandenį. ES sieks spręsti bendrus iššūkius ir kurti sinergiją, kad padėtų gerinti pajūrio valstybių ir regionui nepriklausančių subjektų politinį bendradarbiavimą, bendradarbiavimą klimato ir saugumo srityse ir ekonominį bendradarbiavimą, taip pat remdamasi operacija ATALANTA ir atitinkamai ES valstybių narių karinių pajėgų buvimu regione.
42. ES tęs ir stiprins savo pačios veiksmus vandenynų valdymo srityje, be kita ko, skatindama tvarią mėlynąją ekonomiką, kovodama su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba, stiprindama bendradarbiavimą pagal tausios žvejybos partnerystės susitarimus ir prisidėdama prie jūrų prekybos.

¹² [ES strategija dėl bendradarbiavimo Indijos ir Ramiojo vandenynų regione. Tarybos išvados, 2021 m. balandžio 16 d.](#)

Visapusiškas politikos ir priemonių sutelkimas laikantis integruoto požiūrio

43. ES dar kartą patvirtina esanti pasirengusi sutelkti visas savo turimas įvairias priemones ir politiką šiai strategijai įgyvendinti. Sustiprinus ES bei jos valstybių narių ir Somalio pusiasalio šalių politinį dialogą, be kita ko, aukščiausiu lygmeniu, galėsime kartu imtis veiksmų ir įvertinti nustatytus tikslus. Remdama demokratiją, teisinę valstybę, valdymą ir žmogaus teises, ES yra pasirengusi sutelkti rinkimų misijas, skirtas nacionaliniams rinkimų procesams remti. Kai tikslinga, ES pasilieka teisę peržiūrėti savo paramą ir bet kuriuo metu sutelkti savo ribojamųjų priemonių tvarką, visų pirma susijusių su šiurkščiais žmogaus teisių pažeidimais visame pasaulyje.
44. **ES specialusis įgaliotinis**, turintis tvirtus regioninius įgaliojimus ir daugiausia dėmesio skirdamas regioninei veiklai, padės didinti ES matomumą, dalyvavimą ir bendradarbiavimą su visomis regiono šalimis ir subjektais atitinkamai Somalio pusiasalyje ir Raudonosios jūros regione. ES specialusis įgaliotinis prisidės prie tvirtesnio ir veiksmingesnio ES politinio dalyvavimo įgyvendinant šią strategiją, be kita ko, sustiprindamas koordinavimą.
45. ES ir toliau bus viena iš pagrindinių regiono vystymosi partnerių. Europos komandos dvasia būsima Kaimynystės, vystomojo ir tarptautinio bendradarbiavimo priemonė (**KVTBP**) „Globali Europa“ leis tvirtai remti šioje strategijoje nurodytus bendrus ilgalaikio vystymosi ir stabilumo tikslus. Be to, pagal priemonę numatytomis aplinkybėmis bus galima toliau teikti Europos paramą karinių subjektų pajėgumų stiprinimui remiant vystymąsi ir saugumą vystymosi labui.
46. Be to, ES naujų **novatoriškų finansinių priemonių**, įskaitant „Europos darnaus vystymosi fondą +“, mobilizavimas taip pat bus ypač svarbus tvariam regiono vystymuisi, visų pirma siekiant skatinti investicijas, privatųjį sektorių, regioninę integraciją ir ekonomikos augimą.

47. Sukūrus Europos taikos priemonę bus sudarytos sąlygos vykdyti pajėgumų stiprinimo veiksmus, susijusius su kariniais ir gynybos reikalais, be kita ko, remiant BSGP misijų ir operacijų bei valstybės institucijų įgaliojimus, taip pat remiant Afrikos taikos ir saugumo operacijų karinius aspektus.
48. Remiant taiką ir saugumą, **BSGP misijos ir operacijos** (EUTM Somalia, EUCAP Somalia ir operacija ATALANTA) atitinkamai stiprins tolesnį koordinavimą su atitinkamais partneriais regione. Jos ir toliau bus esminis ES integruoto požiūrio, taip pat reagavimo į kylančias ir besitęsiančias krizes, kartu su kitomis ES priemonėmis, ramstis. Kuriant ir remiant saugumo pajėgumus ypatingas dėmesys bus skiriamas žmogaus teisių ir THT laikymuisi.

Įgyvendinimas ir tolesni veiksmai

49. **Įgyvendindama šią naują strategiją** ES siekia dirbti glaudžiai bendradarbiaudama su regiono šalimis, atskirai ir kartu, taip pat su daugiašaliais ir regioniniais partneriais politiniu (IGAD, AS, JT), finansų (PB, TVF, AfDB ir Paryžiaus klubu) ir teminiu (pvz., PSO, PPO, UNEP, UNODC, UNHCR, IMO) lygmenimis. ES taip pat sieks dialogo ir bendradarbiavimo su kitomis atitinkamomis šalimis ir tarptautiniais partneriais, kad būtų skatinamas bendras požiūris, grindžiamas bendromis vertybėmis ir prioritetais. Ji glaudžiai bendradarbiaus su privačiuoju sektoriumi ir diasporų nariais ir propaguos ir stiprins pilietinę visuomenę, be kita ko, vietos lygmeniu.
50. Pripažindama skirtingą padėtį regione ir spartų socialinių ir politinių pokyčių tempą, ES užtikrins, kad jos veiksmai ir politika būtų nuolat peržiūrimi atsižvelgiant į naujausius pokyčius ir įgytą patirtį. Taryba prašo Europos išorės veiksmų tarnybos ir Komisijos užtikrinti, kad ES vystomojo bendradarbiavimo programavimas ir įgyvendinimas būtų atitinkamai pakoreguoti. Šiuo požiūriu įrodymais grindžiama analizė bus svarbi priemonė. ES toliau glaudžiai bendradarbiaus su vietos humanitarinės pagalbos ir vystymosi srities subjektais, kad padidintų darną ir tvarumą.

51. Siekdama užtikrinti reguliarius tolesnius politinius veiksmus ir laikydamasi tarpusavio atskaitomybės požiūrio, ES, konsultuodamasi su atitinkamomis šalimis, nustatys **konkrečius prioritetinius tikslus** šalies ir regionų lygmeniu, kurie būtų koordinuojami ir bendri su atitinkamais partneriais. Taryba ketina pasikliauti ES delegacijomis ir akredituotomis savo valstybių narių atstovybėmis stebint pažangą siekiant šių tikslų ir nustatant konkrečius veiksmus, kurie padėtų juos pasiekti. Taryba reguliariai svarstys padarytą pažangą ir prašo vyriausiojo įgaliotinio bei Komisijos pasiūlyti konkrečius strategijos įgyvendinimo, stebėsenos ir vertinimo būdus.
52. Visuomenės informavimas apie ES politiką, veiklą ir programas yra labai svarbus siekiant užtikrinti bendrą informuotumą apie abipusius įsipareigojimus ir jų poveikį.
53. Baigdama ES pakartoja ketinanti stiprinti ir gilinti strateginius santykius ir partnerystę su Somalio pusiasaliu ir jo šalimis. ES, imdamasi bendrų veiksmų, toliau demonstruos, kad ji yra tvirta regiono partnerė.
-